

ИИ: рискове и права

Петте структурни риска, действието към всеки от тях — и европейските ви права.

ПЕТТЕ РИСКА — И ВАШЕТО ДЕЙСТВИЕ

1

Пристрастията, в мащаб

Важно автоматизирано решение (кредит, наемане) подлежи на оспорване: изискайте човешка намеса — право по GDPR.

2

Поевтинялото наблюдение

Кое поевтинява, става изкушаващо. Вашият лост: намалете видимостта (карта 03) + правата върху данните ви.

3

Преобразеният труд

Нетният баланс дели икономистите; личният отговор — не: умението за употреба превръща инструмента в лост.

4

Замърсената информация

Фалшивото вече не струва нищо; проверката — да. Рефлексите ви (карти 05 и 11) + вниманието към източниците, които проверяват.

5

Делегираната преценка

„Инструментът го предложи“ никога не е пълна обосновка. Кой поема решението и знае ли защо?

Правата ви в Европа — GDPR и Регламентът за ИИ

1. Важно изцяло автоматизирано решение: право на човешка намеса и на оспорване.
2. Прозрачност: чатботът трябва да се обяви, синтетичното съдържание — да се обозначи.
3. Данните ви: достъп, коригиране, изтриване — включително в системите с ИИ.

Тези права имат сила само ако бъдат предявени. „Алгоритъмът реши“ не е отговор.

Описът и жалбата

Тази седмица: къде ИИ вече решава вместо вас или за вас? Назоваването е първата стъпка.

Жалби: Комисията за защита на личните данни — КЗЛД (cpdp.bg).

ИИ усилва — не изобретява. Без паника, без отричане: умение + права.